

Česká republika

Česká školní inspekce

Středočeský inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Benešov, Dukelská 1818

Dukelská 1818, 256 01 Benešov

Identifikátor školy: 600 041 956

Termín konání orientační inspekce: 17. - 20. únor 2003

Čj.:	021 26/03-5161
Signatura:	oblcw108

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Benešov, Dukelská 1818 je úplnou základní školou s právní subjektivitou (od 1. ledna 2003), s 29 třídami, které navštěvovalo ke dni zahájení inspekce 755 žáků. Součástí školy je školní družina s kapacitou 175 dětí, která nebyla předmětem inspekce. Většina žáků pochází z Benešova, z okolních obcí dojíždí 76 žáků. Škola vykazuje osm žáků s cizí státní příslušností a bylo do ní integrováno 128 žáků se specifickými poruchami učení. Třídy jsou naplňovány do počtu 28 žáků. Zřizovatelem školy je Město Benešov. Od 1. srpna 2002 je ve funkci současná ředitelka. Ve škole se vyučuje dle vzdělávacího programu Základní škola. Škola zajišťuje výuku anglického a německého jazyka, mezi nadstandardní mimovyučovací aktivity zařadila výtvarný, sportovní, keramický kroužek, aerobic, kroužek „Šikovné ruce“ a výpočetní techniky. Nepovinnými předměty jsou v tomto školním roce sportovní hry, sborový zpěv, dramatická výchova, individuální péče a náboženství.

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ A KONTROLNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční/kontrolní činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- personálních podmínek vzdělávání a výchovy v základní škole vzhledem ke schváleným učebním dokumentům a sledovanému okruhu předmětů,
- materiálně-technických podmínek vzdělávání a výchovy v základní škole vzhledem ke schváleným učebním dokumentům a sledovanému okruhu předmětů,
- průběhu a výsledku vzdělávání a výchovy v základní škole v následujících předmětech a skupině předmětů: matematika, informatika a skupina předmětů chemie, přírodopis.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM A SLEDOVANÉMU OKRUHU PŘEDMĚTŮ

Personální zabezpečení výuky sledovaných předmětů inspekce je velmi dobré. Výuka matematiky na 1. stupni je – až na třídu IV. C, v níž vyučuje učitelka, která teprve pedagogickou fakultu studuje – zajištěna učiteli, kteří splňují předepsané podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Na 2. stupni vyučují matematiku, chemii a přírodopis učitelé s odbornou a pedagogickou způsobilostí pro daný typ školy a pro výuku těchto předmětů, informatiku zajišťují dva vyučující, z nichž jeden nesplňuje podmínku odborné způsobilosti. Ve vztahu k předmětu inspekce využívá vedení školy maximálně odborné i pedagogické zkušenosti svých podřízených i své. Zabezpečení výuky schopnými kvalifikovanými pracovníky pozitivně ovlivnilo celkový styl vyučování.

Nové vedení školy plynule navázalo na dříve vytvořený systém řízení, hodnocení a motivování učitelů a rozvíjí ho. Při stanovování koncepčních záměrů vychází z personálních možností školy, potřeb žáků a požadavků rodičovské veřejnosti. K jejich zjišťování je veden dialog mezi vedením a ostatními pedagogy (pedagogická rada a metodické orgány), radou rodičů, občanským sdružením (Unie rodičů) a žákovskou samosprávou.

Péče o začínající, méně zkušené či nekvalifikované učitele se opírá buď o tzv. uvádějící učitele nebo je jim vedením školy poskytována jiná potřebná pomoc. Věnuje jim větší pozornost při kontrolní činnosti, jejich práce je častěji hodnocena. Významnou roli (zejména v odborné stránce vedení) hrají metodické orgány školy. Zápisy z jednání a pozorované výsledky činnosti

jejich práce svědčí o neformálnosti. Méně je prozatím do vedení zapojována výchovná poradkyně, která si teprve doplňuje pro tuto práci předepsané vzdělání. Kontrolní činnost vedení školy je plánovitá a účastní se jí celé vedení školy. Zpracovaný systém a rozsah kontroly je funkční a účinný.

Škola vytváří dobré podmínky pro další vzdělávání pedagogických pracovníků (dále jen DVPP). Je zpracováván tříletý systematický plán DVPP. Zahrmuje všechny pedagogické pracovníky, navazuje na potřeby školy a její koncepční záměry. Postupně se zvyšuje vzdělanost učitelů ve využívání počítačů a informačních technologií. Pozornost je věnována jazykovým kurzům. Realizuje se vzdělávání pro oblast výchovného poradenství, pro prevenci různých sociálně patologických jevů, pro reedukační činnost učitelů v oblasti nápravy poruch učení. Spíše příležitostné je rozšiřování a doplňování odborného předmětového vzdělávání a vzdělávání v oblasti řízení školy, navštěvovány jsou pouze jednorázové kurzy.

Činnost jednotlivých úseků školy je zajištěna. Vychází z organizačního řádu, který obsahuje schéma a vnitřní normy organizace. Jeho součástí je vnitřní řád školy. K práci školy a pedagogických pracovníků se mohou děti individuálně vyjádřit pomocí schránky důvěry.

Organizační uspořádání školy a její řád umožňuje účinné předávání informací uvnitř školy i mezi školou a ostatními partnery a současně vytváří velmi dobré podmínky pro provoz školy. Vybudovaná organizační struktura umožňuje účinné řízení školy s jasně vymezenými kompetencemi a příslušnými pravomocemi.

Vnější informační systém optimálně zabezpečuje rychlý přenos informací, včetně zpětné vazby, umožňující přijetí příslušných opatření. Rodiče žáků jsou informováni standardními postupy. Vedení školy hledá a využívá různé prostředky pro zjišťování názorů a požadavků jednotlivých vyučujících, včetně metody sebehodnocení. Rodičovská veřejnost se školou spolupracuje zejména prostřednictvím oficiálně vytvořené, výše uvedené „Unie rodičů“.

Úroveň personálních podmínek podporuje učení žáků, umožňuje efektivně realizovat vzdělávací program a je velmi dobrá.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Školní budova byla postavena v roce 1982, poslední část byla dokončena v roce 1983. Venkovní areál je využíván k přestávkovým relaxačním a tělovýchovným aktivitám. Dostatečný počet místností, schodiště, chodby, jedna tělocvična a knihovna zajišťují velmi dobré zázemí. Výuka sledovaných předmětů probíhá v kmenových třídách i v odborných pracovnách. Škola má účelově vybudované odborné pracovny přírodopisu, chemie, s nimiž sousedí příslušné kabinety se sbírkami učebních pomůcek. Tyto třídy jsou standardně vybaveny (trojmístné lavice, středový tunel s rozvodem vody, prostorný demonstrační stůl na stupínku, demonstrační tabule pro umístění pomůcek ze souborů, magnetické tabule, audiovizuální techniku, úložné prosklené skříně s podnětně umístěnými pomůckami, nástěnné materiály k výuce). Počítačová učebna je vybavena žákovskými pracovišti s počítači (dále PC), která mají speciální počítačové stolky. S učebnou je spojena volná pracovna se žákovskými stolky, kterou lze využít v případě většího počtu žáků. Učebny jsou dostatečně prostorné, splňují základní psychohygienické požadavky. Žáci tříd 1. stupně pracují v pěkném prostředí, ve třídách byly trvale umístěny různé názorné pomůcky či nástěnné materiály pro výuku matematiky. Materiální podmínky pro výuku matematiky na 2. stupni nejsou optimální, sledovaná výuka probíhala v běžných kmenových třídách, v nichž není vytvořeno didakticky podnětné prostředí. V navštívených třídách byl vždy žákovský nábytek jediné velikosti.

Škola je celkem dobře vybavena potřebnou didaktickou technikou, s výjimkou dostatečného množství techniky výpočetní. Zároveň postrádá vhodné výukové programy, např. matematické. Žáci používají vhodné učebnice (první stupeň zahájil v prvním a druhém ročníku v matematice změnu autorské řady, druhý stupeň užívá řadu ucelenou). Systematická kontrola využívání dalších materiálních zdrojů pro výuku předmětů není vedením školy dokladována. Využití výpočetní a další didaktické techniky, učebních pomůcek, vedení školy sleduje při hospitační činnosti. Vybavení školy učebními pomůckami bylo na průměrné úrovni.

Vzhledem ke sledovaným předmětům a schváleným učebním dokumentům, jsou materiálně-technické podmínky průměrné, podporují učení žáků.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VE ŠKOLE V PŘEDMĚTECH A SKUPINĚ PŘEDMĚTŮ

Realizace vzdělávacích programů

Škola deklaruje práci podle vzdělávacího programu *Základní škola* (MŠMT, čj. 16 847/96-2, ve znění úprav a doplňků čj. 25 018/98-22). ***Realizované učební plány jednotlivých tříd jsou v souladu s předepsanými učebními plány*** tohoto programu.

Učební osnovy inspekcí sledovaných předmětů jsou aktuálně plněny. Při zpětné kontrole třídních knih z loňského školního roku bylo zjištěno, že tato ***povinná dokumentace zachycuje průběh vzdělávání průkazně.***

Zavedený systém kontroly plnění učebních osnov vedením školy ***není*** zcela ***účinný*** (při kontrolní činnosti unikly např. některé dílčí odborné nedostatky v tematickém plánování matematiky na prvním stupni ve školním roce 2001/2002 i letos).

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětu a skupině předmětů

Matematika

Výuka byla sledována celkem v devíti vyučovacích hodinách, ve všech ročnících. Velmi dobré personální zajištění výuky matematiky se pozitivně promítlo do věcné a odborné správnosti výuky, užívána byla správná terminologie a matematická symbolika. Jen zhruba polovina zhlédnutých hodin však byla také bez nedostatků po stránce metodické, zvolené formy a metody práce odpovídaly požadavkům realizovaného vzdělávacího programu.

Učitelé mají pro letošní školní rok zpracovány časově-tematické plány průměrné úrovně, v některých (třetí až pátý ročník) se objevují náznaky možného překročení učebních osnov. Ze zápisů metodických orgánů je patrné, že na tvorbě těchto plánů učitelé spolupracovali. Někteří s těmito plány pracují, jiní je chápou pouze formálně (pouze jako časový plán). Aktuální příprava učitelů na vyučování byla zpravidla pečlivá a promyšlená. Vždy byl podrobně připraven obsah hodiny, menší pozornost byla věnována materiální a technické podpoře vyučování. Přibližně polovina vyučovacích hodin nesla znaky metodické rutiny, užití metody práce upřednostňovaly konkrétní poznatek nad tvořivým postupem při jeho vytváření.

Výuka matematiky probíhala v kmenových třídách s běžným vybavením. Ve všech citelně chyběla pomocná didaktická technika. Jen v jediné hodině byl použit zpětný projektor. V žádné sledované vyučovací hodině nebyly uplatněny speciální postupy či použity speciální pomůcky pro žáky s vývojovými poruchami učení. V některých hodinách učitelé využívali různé

pomůcky (např. připravené tabule ve třídách prvního stupně, různé karty s čísly a s úkoly, číselné osy, pracovní listy, předměty z praxe). V mnohých hodinách však dostupné názorné pomůcky chyběly. Zcela bez využití zůstala veškerá výpočetní technika. Málo byly také využívány různé pomocné informativní materiály.

Přibližně v polovině zhlédnutých vyučovacích hodin byly velmi dobře využívány různé motivační a aktivizující postupy. V těchto hodinách učitelé zdůrazňovali význam učiva pro praxi, vhodně využívali textů úloh, žáky průběžně pozitivně hodnotili a klasifikovali, využívali didaktickou hru a soutěž. V některých hodinách však žákům nebyl zcela zřejmý cíl vyučovací hodiny. Často chyběl zejména řádný závěr vyučovací hodiny, v němž by byl dostatek času na adresnější hodnocení a sebehodnocení žáků. Vyučující příležitostně a podle aktuální únavy žáků zařazovali do hodin krátká pohybová relaxační cvičení.

Výuka byla organizována výhradně hromadně. Ve všech vyučovacích hodinách dominovala frontální práce. V mnohých byl aktivní verbálně i činnostně zejména učitel, žáci více či méně pasivně plnili dílčí úkoly. Jen do některých hodin byla vložena také samostatná, převážně individuální a písemná práce s různým cílem – prověření, zkoušení, procvičení. Zřídka byly použity kooperativní metody a žákům připraveny podmínky pro možnou spolupráci a samostatné aktivní učení. Náznaky vnitřní diferenciací a individualizace výuky byly zaznamenány spíše ve třídách prvního stupně. Poměrně často byla žákům poskytována dobrá zpětná vazba a učitelé promyšleně pracovali s chybou. Někteří učitelé však žáky zbytečně před chybou chránili nadměrným množstvím organizačních pokynů a předáváním informací či hotových poznatků.

Interakce a komunikace mezi učiteli a žáky i mezi žáky navzájem byly bezkonfliktní. Žáci se většinou snažili pracovat soustředěně a chtěli učivu porozumět. Výsledky, které bylo možné zaznamenat v průběhu výuky a při další inspekční činnosti, měly většinou velmi dobrou úroveň.

Kvalita průběhu a výsledků vzdělávání v matematice měla celkově průměrnou úroveň.

Skupina přírodovědných předmětů - přírodopis, chemie

Kvalita výuky přírodopisu a chemie byla pozitivně ovlivněna tím, že je zabezpečena učiteli s odbornou i pedagogickou způsobilostí.

Žáci byli ve sledovaných předmětech motivováni seznámením s cíli hodin, pochvalou za správné odpovědi, možností uplatňovat vlastní zkušenosti a dále také i zvolenými pracovními postupy. Aktivním žákům se trvale dostávalo pochvaly a povzbuzení. Učitelé v menší míře oceňovali úsilí slabších žáků. Individuální dispozice žáků však byly při hodnocení respektovány. Zpětnovazební mechanismy měly pozitivně motivující charakter. Ocenění přicházelo bezprostředně po výkonu. Při slovním hodnocení učitelé vycházeli z rozboru chyb a oceňovali snahu žáků. Převážně pozitivní hodnocení posilovalo jejich sebedůvěru a samostatnost. Schopnost práce s chybou nebyla důsledněji rozvíjena. Prvky sebereflexe, sebehodnocení, popřípadě vzájemného hodnocení žáků byly zaznamenány pouze v jedné hodině přírodopisu i chemie. Návaznost učiva byla zajištěna opakováním, výklad směřoval k naplnění stanoveného cíle hodiny. Pro schopnější žáky byly připraveny doplňující úkoly s náročnějšími cíli, pro integrované žáky se speciálními vzdělávacími potřebami individuální vzdělávací program. Při plánování a přípravě výuky vycházeli učitelé z aktuálního složení třídy a z dobrých znalostí individuálních potřeb žáků. Vyučující postupovali podle zpracovaných tematických plánů, členění učiva do jednotlivých ročníků korespondovalo s danými učebními osnovami. Jejich bezprostřední příprava na vyučování byla svědomitá, plánován byl nejen obsah, ale i formy a metody práce s dětmi. V části hospitovaných hodin byly použity frontální formy a metody výuky, v některých byly zaznamenány metody podporující aktivní učení

(zařazení soutěží, herních aktivit, práce ve skupinách i samostatné úkoly). V obou vyučovaných předmětech probíhala výuka, při které žáci prováděli některá pozorování, ověřování chemických vlastností a samostatné chemické pokusy. Kombinace rozmanitých metod výuky podporovala komunikativní možnosti žáků pro vyjadřování vlastního názoru. Žáci se však vyjadřovali většinou heslovitě a jednoslovně. Vyučující systematicky vytvářeli předpoklady pro utváření komplexních vědomostí a dovedností, velmi dobře pracovali s názornými pomůckami (inertní chemické látky). Z didaktické techniky byl použit videopřehrávač a zpětný projektor. Vhodné pomůcky, učební texty, obrazový materiál a učebnice byly účelně a funkčně využity. Ve vyučování přírodopisu byly zařazené, schémata přírodopisného vývoje, modely a další obrazový materiál. Při výkladu učitelé zaujali žáky poutavými zajímavostmi, zvláštnostmi (texty z encyklopedií). Velmi efektivně zařadila vyučující chemie demonstrační pokus. Učitelé ve většině hospitovaných hodin zřetelně formulovali význam učiva pro praktický život. Žáci měli k dispozici všechny potřebné pomůcky. Výuka této skupiny předmětů byla velmi dobře materiálně podpořena. Pozornost byla věnována psychohygieně výuky, v průběhu hodin se často měnily činnosti, celkově převládal činnostní styl výuky. Interakce učitel–žák byla bezproblémová, žáci dodržovali základní pravidla komunikace. Mezi žáky a učiteli i mezi žáky navzájem byly pozorovány velmi pěkné vztahy, děti projevovaly učitelům důvěru, nebály se zeptat, komunikovaly. Svoji pozorností žáci projevovali pozitivní vztah k výuce. Ve sledovaných hodinách byl zaznamenán věcný a odborně správný výklad.

Obsah učiva přírodopisu ve sledovaných hodinách byl maximálně využit ve smyslu uplatnění aktuálních informací o regionálních a lokálních zvláštnostech přírody. Škola v pohledu na přírodu vyvíjí velké množství mimoškolních aktivit. Kvalitně je zpracován program environmentálního (problematika složek životního prostředí) vzdělání, výchovy a osvěty.

Výuka ve skupině přírodovědných předmětů měla celkově velmi dobrou úroveň.

Informatika

Informatika se vyučuje jako volitelný předmět v 7. – 9. ročníku s jednohodinovou týdenní dotací. Vzhledem k velkému zájmu žáků, jsou v každém ročníku ustavena tři oddělení, tzn. že ve škole se vyučuje celkem devět hodin. Výuka probíhá ve třech dnech. Jeden den má výuku stejný ročník. První hodina začíná v 7,00 hodin, zbývající jsou vyučovány ve dvou po sobě následujících odpoledních hodinách. Zpracovaný časově-tematický plán volitelného předmětu a učivo probírané v hospitovaných hodinách byly v souladu s rámcovými učebními osnovami. Řešené úkoly a činnosti ve sledované výuce korespondovaly s tématy uvedenými v plánech.

Informatiku zajišťují dva učitelé, odborná nezpůsobilost jednoho z nich neměla na kvalitu výuky negativní vliv. Prostorové podmínky postačovaly potřebám realizované výuky. V učebně bylo k dispozici 16 funkčních žákovských pracovišť a jedno učitelské. Počítače byly propojeny do sítě s možností přístupu na Internet. Výzdoba pracovny byla vzhledem k výuce předmětu podnětná. Rezervy jsou v softwarovém vybavení, které není na všech využívaných PC stejné. Žáci neměli k dispozici žádné učební texty nebo učebnice. Didaktická technika (zpětný projektor, promítací plátno) byla v pracovně k dispozici. Řád učebny byl vyvěšen. Materiálně technické vybavení má velmi dobrou úroveň.

Počet žáků v oddělení je zpravidla menší než počet pracovišť. Z hlediska psychohygienických podmínek byly hospitované hodiny vhodně členěné, tempo výuky bylo přiměřené. Volný pohyb žáků na pracovištích, jejich nižší počet, možnost spolupráce pozitivně ovlivňovaly úroveň psychohygieny. Z hlediska bezpečnosti práce bylo nevhodné uložení žákovských brašen v prostoru před tabulí ve dvou hodinách. Psychohygienické podmínky byly nadprůměrné.

Hospitované hodiny byly typické frontální výukou. Vstupní část hodiny, v níž se učitelé věnovali slovnímu popisu cíle a průběhu hodiny, postupu práce a rozdělení úkolů, postrádala výraznější motivaci. Naopak v průběžné motivační činnosti učitelé vhodně využívali zkušenosti žáků a mezipředmětových vztahů (český a anglický jazyk). Motivace měla negativa a pozitivita v rovnováze.

V hodinách převažovala samostatná práce žáků, v sedmém ročníku byla uplatňovaná kooperativní výuka. Při samostatné práci byly patrné dobré pracovní návyky žáků ve všech sledovaných hodinách. Při jejím zadávání zcela chyběla diferenciací vzhledem k rozdílné úrovni vědomostí a dovedností žáků, třeba individuální programy pro šikovnější jednotlivce.

Problémová zadání úloh nutila žáky používat vlastní postupy řešení. Zvolené činnosti a programy žáci zvládali úspěšně. Předávané poznatky byly přehledně a systematicky utříděné. Dílčí rezervy v organizaci hodin vedly k drobným časovým ztrátám. Naopak pozitivem byla cílená snaha o propojení teoretického učiva s jeho praktickým využitím, v sedmém ročníku při práci s textovým editorem a v osmém ročníku při práci na Internetu. V obou ročnících byly rozvíjeny kompetence pro práci s informacemi. Metody a formy práce byly spíše nadprůměrné.

Výsledky práce žáků byly hodnoceny převážně pozitivně. Při hodnocení učitelé respektovali individuální dispozice žáků a hodnotili u nich především dovednosti prakticky aplikovat učivo, jejich zájem a zapojení do činností. Nedostatečně při něm využívali sebehodnocení žáků. Vyučujícím se většinou dařilo udržet pozornost žáků po celou hodinu. Pracovní klima v hodinách bylo příznivé, bez výrazných projevů negativismu, vzájemné vztahy mezi učiteli a žáky byly převážně pozitivní. Učitelé dávali žákům dostatečný prostor pro prezentaci názorů, avšak jen v malé míře ovlivňovali kvalitu jejich slovního projevu a vzájemné komunikace. Interakce a komunikace měla převahu pozitiv.

Malý důraz byl kladen na úroveň písemného projevu při zapisování. V sedmém ročníku jsou některé zápisy v třídních knihách neprůkazné, v žakovských knížkách chybí informace o prospěchu žáků v předmětu.

Ve vzdělávací nabídce školy jsou pro žáky připraveny čtyři kroužky se zaměřením na práci na počítačích. Kromě toho dva dny v týdnu v odpoledních hodinách mají žáci volný přístup do počítačové pracovny, kde mohou využívat její vybavení pro svojí potřebu.

Celkově byla výuka informatiky hodnocena jako velmi dobrá.

Výsledky vzdělávání a výchovy zjišťované školou

Předcházející i současné vedení školy pracuje systematicky na zjišťování a hodnocení výsledků vzdělávání. Při této práci se odborně opírá o metodické orgány zřízené ve škole.

Z vnějších evaluačních nástrojů využívala škola v předcházejících letech komerční srovnávací testy. Tento způsob vnější sebeevaluace je připraven i pro letošní školní rok. Výsledky tohoto testování řadí školu (v souborech srovnatelných škol, které se do testování přihlásily) ke školám spíše nadprůměrným.

Vedení školy také pravidelně vyhodnocuje výsledky interních prověrek. Sleduje vývoj klasifikace prospěchu a chování jednotlivých tříd na úrovni jednoho ročníku i v následujících postupných ročnících. Ve škole již několik let probíhá srovnávání výsledků vzdělávání v českém jazyce a matematice, s nezvyklou četností vyhodnocovaných a srovnávaných prověrek. Třikrát ročně jsou zadávány shodné ročníkové testy, jejichž výsledky se analyzují, hledají se nápravná opatření a sleduje se dlouhodobě jejich účinnost. Porovnávají se výsledky tříd v ročníku, sleduje se následný vývoj. Srovnávány jsou výsledky jednotlivců s nejbližší klasifikací předcházejícího období. Dlouhodobě vedení školy zaznamenává počty

neprospívajících žáků a důvody jejich neprospěchu, počty a důvody udělených kázeňských trestů. Pozornost je věnována úspěšnosti žáků v předmětových soutěžích a v přijímacím řízení do středních škol. Analýza problémů umožňuje vedení školy operativně reagovat na aktuální otázky související s výchovně vzdělávacím procesem. Zpětná vazba učitelům je poskytována při jednáních pedagogické rady a metodických orgánů.

Celkové hodnocení průběhu vzdělání a výchovy je velmi dobré a vzdělávací program je realizován.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Údaje uvedené v *Rozhodnutí o zařazení školy do sítě, škol, předškolních a školských zařízení* čj. 29 742/02-21, ze dne 29. listopadu 2002, jsou v souladu s údaji ve *Zřizovací listině* (Město Benešov, 17. září 2002), včetně *Přílohy č. 1*, k této listině z 31. prosince 2002.

Souběžně s orientační inspekcí probíhala tematická inspekce „*Sledování a hodnocení účinnosti prevence sociálně patologických jevů ve školách a školských zařízeních*“, dále byla realizována tematická inspekce „*Sledování a hodnocení průběhu vzdělávání cizinců na území ČR*“. V průběhu inspekce bylo ve škole provedeno dotazníkové šetření ve prospěch výzkumného úkolu „*Stav fyziky v základních školách a ve středních školách*“, jehož řešiteli jsou Západočeská univerzita v Plzni, fyzikálně pedagogická sekce Jednoty českých matematiků a fyziků a Česká školní inspekce. Akce proběhla v souladu s projektem výzkumu. Zúčastnili se jí učitelé fyziky a žáci jedné vybrané třídy.

Veškerá dokumentace použitá při šetření žáků byla předána cestou ústředí ČŠI k souhrnnému zpracování pro globální hodnocení podmínek a průběhu vzdělání. Učitelé, kteří se dobrovolně zapojili do výzkumu, mohli odeslat záznamové listy přímo zástupci fyzikálně pedagogické sekce JČMF. Údaje, související s výzkumným šetřením, nebyly a nebudou použity k hodnocení školy, které se provádí v rámci inspekční činnosti.

Zjištění tematické inspekce

Škola má zpracovaný komplexní systém prevence sociálně patologických jevů. Vychází při něm z projektu „*Škola pro život, život pro školu*“. Cílem vedení školy je vytvářet žákům prostor k jejich všeobecnému rozvoji a příjemnou pracovní atmosféru v celém zařízení.

Jedním z prostředků je řád školy. Obsahuje práva dětí (např. právo na vzdělání, právo na řešení osobních problémů). V dokumentu jsou jasně stanovena pravidla chování, týkající se držení a distribuce návykových látek v prostorách školy, projevů šikany a záškoláctví, včetně sankcí za jejich porušení. Chybí v něm ustanovení o potírání rasismu, intolerance a xenofobie, stejně jako právo dětí na ustanovení žákovské samosprávy. Přestože v žádném dokumentu školy se tato skutečnost neuvádí, třídní samosprávy pracují, jejich předsedové se jedenkrát za dva měsíce scházejí s ředitelkou školy. Mají tak možnost aktivně se spolupodílet na činnosti a změnách života školy. Řád školy je přehledně zpracován, má průměrnou úroveň.

Klima školy pozitivně ovlivňuje realizace „*Minimálního preventivního programu školy*“ (dále MPP). Určuje obecné cíle prevence sociálně patologických jevů a nabízí jejich řešení hlavně v oblasti výuky i volnočasových aktivit. Jeho součástí jsou „*Směrnice k postupu v případě výskytu návykových látek ve škole, k prevenci a řešení šikanování, prevenci záškoláctví*“. Doplňkem je realizační plán s výčtem akcí, které škola připravuje pro žáky. Chybí v něm nabídka služeb především pro rodiče a učitele. Výchovné poradenství, stejně jako MPP je

integrováno do běžného vyučovacího procesu. MPP je pravidelně vyhodnocován a jeho úroveň je velmi dobrá.

Vedení školy klade velký důraz na informovanost všech zainteresovaných stran. Vydalo vlastní „*Informační letáky pro rodiče, pro učitele a pro žáky*“, které obsahují základní informace k prevenci šikany, její rozpoznání a předcházení. Dokumenty obsahují i informace a telefonní čísla subjektů, které tyto problémy řeší. Obdobně je využíván školní časopis „*Labyrint*“. Škola spolupracuje s odborníky na některé negativní jevy (např. šikana), zařazuje do činnosti pravidelné besedy a setkání s nimi, případně s dalšími subjekty (PPP, lékaři, DDM, Policie ČR, K-centrum, Ekocentrum atd.). Např. pro žáky s poruchami chování je utvořena skupina „*Sebezpoznání a korekce chování*“, pod vedením ředitelky PPP. Činnost školy je podporována řadou mimoškolních a zájmových aktivit.

Ve sledovaných hodinách byly patrné velmi dobré vztahy mezi žáky a učiteli. Prostředí školy bylo inspirující a podnětné. Zjištěné negativní projevy žáků jsou průběžně řešeny za pomoci výchovné komise. Zjištění pracovníků ČŠI dokládají výsledky dotazníkové akce mezi žáky 2. stupně.

Škola se problematikou prevence sociálně patologických jevů zabývá a přijatý systém je funkční.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. *Rozhodnutí o zařazení školy do sítě, škol, předškolních a školských zařízení* čj. 29 742/02-21, ze dne 29. listopadu 2002
2. *Zřizovací listina* (Město Benešov, 17. září 2002), včetně *Přílohy č. 1*, k této listině z 31. prosince 2002
3. Třídní knihy školní rok 2002/2003, 2001/2002
4. Koncepce základní školy Benešov, Dukelská 1818 „*Škola pro život, život pro školu*“ (ředitelka školy, 1. srpna 2002)
5. Organizační řád (ředitelka, 1. ledna 2003)
6. Inspekční zpráva čj. 021 136/98-2204
7. Doklad o jmenování ředitelky školy (starosta města, 1. srpna 2002)
8. Plán kontroly školní rok 2002-2003 (ředitelka, 31. srpen 2003)
9. Hodnocení minimálního preventivního programu na školní rok 2001/2002 (ředitelka, nedatováno)
10. Plány předmětových komisí na školní rok 2002-2003
11. Zápisy z pedagogických rad
12. Rozvrh hodin 2002/2003
13. Třídní výkazy a katalogové listy žáků
14. Minimální preventivní program pro školní rok 2002-2003
15. Řád Základní školy Benešov Dukelská 1818 (ředitelka 2. září 2002)
16. Výkaz o základní škole, Škol (MŠMT) V 3-01, podle stavu k 30. září 2002

ZÁVĚR

Pedagogický sbor je stabilizovaný, vedle zkušených pedagogů ve škole pracují i začínající a nekvalifikovaní učitelé. Výuku sledovaných předmětů však zajišťují převážně odborně a pedagogicky způsobilí učitelé.

Materiálně-technické podmínky umožňují využívat běžnou didaktickou techniku a názorné učební pomůcky. Výpočetní technika již zastarala, softwarové vybavení školy (výukové a diagnostické programy) neumožňuje využívání počítačů v potřebném rozsahu a běžně. Efektivní využití učebních pomůcek a techniky bylo zaznamenáno častěji v přírodopise a v chemii. Některé potřebné a ve škole dostupné názorné pomůcky chyběly v některých hodinách matematiky.

Výuka probíhá podle povoleného vzdělávacího programu. Počty vyučovacích hodin sledovaných předmětů v týdenním rozvrhu odpovídají předepsanému rámci plánu. Některé zápisy o probíraném učivu v třídních knihách nejsou průkazné, umožňují různý výklad, nepostihují rozsah učiva. Přesto nelze jasně prokázat, že by ve sledovaném období došlo k porušení učebních osnov. Průběh a výsledky vzdělávání, které bylo možné postihnout při hospitační a další inspekční činnosti, měly velmi dobrou úroveň v přírodopise, chemii a informatice, průměrnou úroveň v matematice.

V poslední inspekční zprávě byla škola celkově hodnocena jako nadprůměrná. Současné nové vedení školy posunuje hodnocení sledovaných oblastí k vyššímu stupni.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	RNDr. Antonín Smrž	A. Smrž v.r.
Členové týmu	Mgr. Zdeňka Fadrná	Z. Fadrná v.r.
	Václav Zemek	V. Zemek v.r.

Další zaměstnanci ČŠI

Ing. Jana Strnadová

V Benešově dne 14. března 2003

Příloha: Vyhodnocení dotazníku: „Jaké to je, být žákem této školy?“

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 19. března 2003

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu Podpis

PaedDr. Hana Procházková, ředitelka Základní školy Benešov H. Procházková v.r.
Dukelská 1818

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný.</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň.</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň.</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa.</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně.</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně.</i>

Příloha: Vyhodnocení dotazníku: „Jaké to je, být žákem této školy?“

Datum zadání: 18. února 2003
A

Počet účastníků: 94

Žáci: 6. B, 7. A, 8. B, 9.

(Čísla značí následující odpovědi: 1-ano, 2-většinou ano, 3-většinou ne, 4-vůbec ne, N nevím)

Otázka:		Vyhodnocení odpovědí v %				
		1	2	3	4	N
1.	Do školy chodím rád.	22	53	21	4	0
2.	Se spolužáky ve třídě si rozumím.	53	45	2	0	0
3.	Ve třídě se k sobě chováme přátelsky a ohleduplně.	22	62	14	2	0
4.	Každý ve třídě má nějaké kamarády.	76	21	1	0	2
5.	S učiteli, kteří učí v naší třídě, si dobře rozumím.	30	57	12	1	0
6.	Ve třídě máme spolužáka, který bývá často unavený a ospalý.	18	13	30	31	8
7.	Pokud při vyučování něčemu nerozumím, mohu se na to učitele bez obav zeptat.	53	40	4	3	0
8.	Když mám nějaké trápení nebo problémy, ve škole nebo i doma, vím, který z učitelů mi poradí.	52	20	13	10	5
9.	Pokud by se mi ve škole stala nehoda (třeba úraz), vím, že se o mě učitelé postarají a pomohou mi.	81	17	1	0	1
10.	O nebezpečí užívání různých drogových látek nám učitelé všechno vysvětlují.	55	36	5	2	2
11.	Činnost v kroužcích, které škola pro žáky pořádá, je zajímavá.	39	30	12	7	12
12.	Myslím, že kdyby mě někdo šikanoval (záměrně mi ubližoval), určitě bych u některého učitele našel pomoc.	69	17	6	3	5
13.	Školní toalety jsou čisté a je tam i mýdlo a toaletní papír.	1	17	46	33	3
14.	Obědy ve školní jídelně jsou většinou chutné.	9	53	28	3	7

Co víš o šikaně?

1) Podle mne šikana znamená: 90 žáků odpovědělo správně, 4 žáci odpověděli chybně nebo vynechali odpověď

2) O šikaně vím: „ze školy“ odpovědělo 77 žáků, „z televize“ 66 žáků, „z vyprávění“ 40 žáků, „z filmu“ 25 žáků

3) Byl/a jsi ve škole svědkem šikany? 39 % odpovědělo „ano“, 9 % „nevím“, 52 % odpovědělo „ne“

4) Byl/a jsi obviněn/a ze šikany? 10 % odpovědělo „ano“, 90 % odpovědělo „ne“

5) Byl/a jsi šikanován/a? 19 % odpovědělo „ano“, 3 % „nevím“, 78 % odpovědělo „ne“

6) Nahlásil/a jsi to? 24 % z dotázaných odpovědělo „ano“, 76 % odpovědělo „ne“

Na otázku Komu jsi to nahlásil/a? odpovědělo 12 žáků „učiteli“, 2 „výchovnému poradci“, 5 „rodičům“, 3 „ředitelce školy“, 1 „policii“

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy-KÚ	2003-04-30	osobně
Zřizovatel Měst. Ú Benešov	2003-04-01	021 57/03-5161
Rada školy při ZŠ Dukelská	2003-04-01	021 58/03-5161

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	Připomínky nebyly podány.